RAKOUSKO-UHERSKO.

Rakousko má zakročiti.

Vídeň, 22. února. — V delegacích otázal se maďarský delegát hrabě Szechenyi, co hodlá rakouská vláda dělat v záležitosti průplavu panamského, který by měl býti neutralní, ale zůstane asi americký. Zahraniční ministr, hrabě Goluchowski, ujistil jej, že rakouská vláda se svými šesti loděmi proti Americe zakročiti nehodlá a že to ponechá jiným vládám, interesovanějším.

FRANCIE.

Devatenáct vojáků zasypáno sněhem.

Barcelonette, 23. února. — Setnina 157. pl., náležejícího k jausierské posádce (departement Dolních Alp), byla včera večer, když přecházela Col de la Parre, zasypána sněhovou lavinou. Úplně bylo pohřbeno v sněhu 19 mužů, z nichž bylo 6 vytaženo jako mrtvoly.

Lord sešílel.

Paříž, 24. února. — Anglický šlechtic sir Home Seton Gordon v Mentonu, v jižní Francii, náhle sešílel. Objednal v četných hotelích pokoje pro 300 domnělých cizinců a spůsobil výstup na britském konsulátě. Musil být zatčen.

NĚMECKO.

Peníze pro vojsko v Číně.

Berlín, 23. února. — Rozpočtový výbor říšského sněmu uzavřel dnes, že odporučí k přijetí povolení $3,500.000 na vydržování vojska na dálném východě. Po skončení debaty žádal člen středu, Richard Miller vládu, aby v souhlasu s mezinárodní úmluvou německé vojsko z Číny odvolala. Ministr zahraničních záležitostí, Richthofen odpověděl, že není obsazení některých míst v provincii Pečili nikterak trvalé. Německo tam mělo 22.000 mužů, však tento počet byl zmenšen až na 2500 mužů. Však další snížení počtu tohoto vojska prý není radno.

Mostův list má býti zabavován.

Berlín, 23. února. — Janem Mostem v New Yorku vydávaný časopis "Freiheit" byl prohlášen v celé říši za propadlý konfiskaci. Odůvodňuje se to tím, že prý obsahovalo 52. číslo tohoto časopisu několik velkých porušení paragrafů trestního zákonníka.

Mají vosílat zprávy.

Berlín, 23. února. — Velitelům německých válečných lodí na dalekém východě bylo nařízeno, aby podávali o svém osobním pozorování na válečném jevišti obšírné zprávy. Při tom bylo podotčeno, že bude dostávati tyto zprávy přímo císař a proto se snad vynasnaží oni důstojníci, aby byly jich zprávy přesné a věcné. Prvá taková zpráva došla nyní od admirála Reitzendorffa, který jel s lodí "Hansa" do Porth Arthuru. Obsah jeho sdělení se tají.

Boje v německé Africe.

Berlín, 24. února. — Místodržitel německé jihozápadní Afriky, plukovník Leutwein, telegrafuje, že napadl jistý počet povstalých Ovambů, vedených kapitánem Nechalem, policejní stanici v Amatonii, byli však odraženi. Ztratili při tom 60 mrtvých. To bylo 2. února, a za 6 dní na to, 8. února, svedlo oddělení vojska, vedené poručíkem Schultzem, boj s povstalými Herery u Jižní Tsumany. Nepřítel měl 10 mrtvých, kdežto Němci neměli ztrát a ukořistili veliká stáda hovězího dobytka.

O potlačení povstání nemůže býti dosud řeči. Hlavní moc Němců je u Okahandji a podnikne teprvé po příchodu dalších posil všeobecné tažení proti Hererům. Zatím však má být nepřítel při každé příležitosti napadán.

Kapitán Estorff zjednal opět spokojení s ontjoským sborem pod Glasenappem. Hererové se jak se zdá soustředili u Oljosongati a Waterburka.

Snad pojede s sebou.

Berlín, 24. února.—Praví se, že zdravotní stav císařovny tak dalece se zlepšil, že táž pojede nejspíše s císařem, ač-li vůbec k vůli válce na východě z této cesty něco bude. Přípravy se však konají pilně dále.

RUSKO.

Nebyli uznáni vinnými.

Kišeněv, 23. února. — Jistý Kurban a Rotar, kteří byli obžalováni ze zavraždění kišeněvského žida Abrahama Kogana, byli při dnešním druhém přelíčení s osobami, obžalovanými z účastenství při kišeněvské řeži, obžaloby z vraždy sproštěni. Pouze Kurban byl odsouzen pro súčastnění se kišeněvských nepokojů na rok do vězení. Žaloba na náhradu byla zamítnuta.

ITALIE.

Rozdělení amer. diécese.

Řím, 22. února. — V dnešní schůzi kongregace propagandy bylo rozhodnuto, aby bylo navrženo papeži rozdělení diécese Providence, R. I. Sídlem nové diécese má být Fall River a jejím biskupem se má státi rev. Wm. Stang z Provedence.

TURECKO.

Smířlivější nálada.

Cařihrad, 23. února. — Zdejší bulharský diplomatický agent, Mačovič, který se právě vrátil na své místo, přinesl Portě formální ujištění, že se chce zachovati bulharská vláda úplně správně oproti macedonské záležitosti. Následkem toho jest nyní v tureckých úředních kruzích smířlivější nálada vzhledem k bulharským požadavkům a to budí naději, že se poměr mezi oběma zeměmi zlepší.

VELKÁ BRITANIE.

Umrtí nejtěžšího anglic. člověka.

Londýn, 23. února. — V Doveru zemřel nejtěžší muž Anglie, Thomas Langley. Týž vážil 600 liber, byl vysoký 6 stop 1 palec a měřil přes prsa 70 palců. Podlehl rakovině.

Králi se nestalo nic.

Portsmouth, 22. února. — Nehoda, jež se stala králi Edvardovi včera při prohlídce křižáku "Chamberland", byla nepatrná. Klopýtl sice a upadl, ale neporanil se a mohl v inspekci pokračovati. Navštívil pak námořní dělostřeleckou školu na Whale Islandu, kde si prohlédl byty důstojníků i mužstva, a podíval se pak také na pozemní útok námořní brigády. Na to se odebral na Portsea Island, kde byl přítomen torpedovému cvičení a zkouškám s podmořským člunem. Večer předsedal hostině.

EGYPT.

Zabit automobilem.

Kahyra, 24. února. — Na silnici, vedoucí k pyramidám událo se následkem rozjetého automobilu neštěstí. Jeden Arab byl usmrcen, řídič automobilu byl smrtelně poraněn a princ Ibrahim, synovec sultána Abdula Hamida a dvě ženy byli těžce poraněni.

AZORY.

Zlá plavba.

San Miguel, 24. února. — Včera sem přijel z Filadelfie britský parník "Pinna", který měl velmi zlou plavbu. Vniklo do ní množství vody, jež poškodila místost pro mapy, a zaplavila salony, kajuty, skladiště a zadní část palubu. Kromě toho utrpěl parník také ještě jinou škodu a musí nechati proto část svého nákladu zde. Parník vyjel z Filadelfie 6. února. Jeho velitelem jest kapitán Moses.

SANTO DOMINGO.

Vládní vojsko zvítězilo.

Washington, D. C., 22. února. — Státní odbor obdržel od vyslance Powella telegram ze dne 16. t. m., v němž se praví, že byla svedena mezi vládním vojskem a povstalci rozhodná bitva, jež trvala dva dny a skončila vítězstvím vlády. Obležení bylo zdviženo a povstalci jsou na ústupu.

Z jiných pramenů jde na jevo, že se strhla ona bitva právě za městem a že nechali povstalci při svém útěku na bojišti mnoho mrtvých a raněných.

Telegramy, jež došly ze Santo Domingo přes Paříž, potvrzují zprávy o bombardování povstalců americkými loděmi. Opozděné zprávy kapitána M. Millera, velitele americké školní lodi "Columbia", podávají podrobnosti. Dle toho došlo k srážce na řece, vzdálené dvě míle od Santo Domingo, a to nejspíše u městečka Pajarito. Několik amerických námořníků bylo při vystupování poraněno. Povstalci neměli děl.

Zde se ujišťuje, že nepomýšlí president na zakročení v oné republice, dokud toho nebude nutná potřeba. Na annexi oné republiky se prý vůbec nikdy nemyslilo.

Vzika na vychodě.

Jest chvalitebné, že skoro všecky české listy v Americe zanímají o válce rusko-japanské stanovisko docela jiné, nežli tisk anglický, který částečně jde za svými cíly vypočítavými, částečně jest poblázněn a nový sám, na čem vlastně jest. Jest viděti, že tisk český, vzdor svým nedostatečným prostředkům, zaujímá stanovisko daleko vyšší nežli listy anglické, které budí u svých čtenářů z části smích, z části nevoli.

Na počátku války slyšeli jsme tu a tam výtky: Proč nepíšete tak jako listy anglické? To jsou veliké časopisy a "musí tedy vědět, co je pravda a co není." Dnes mají již lidé náhled docela jiný. Listy Hearstovy rozumní lidé pomalu už nečtou, ty jsou jen pro děti, a také časopisům ostatním lidé málo věří. Těžko také věřit, když se v nich píší tak hrozné nepravdy, které přímo do očí bijí a které musí každý hoch na první pohle prohlédnout.

Naše země, Spoj. Státy, vydala se za presidenta McKinleye na novou dráhu dobrodružných výbojů, a to co nyní proti Rusku na dalekém východě podnikla, jest jenom jedním článkem v řetěze výbojů těchto. Naše vláda hledá toho, že ji státy Filipiny již několikaměsíčně stojí miliony, ona jde ve svých zámořských dobrodružstvích dále a chce ovládnout Čínu. Že by národ americký z toho neměl nic více nežli nové výlohy válečné a dan z krve, na to se u nás nedbá. Rady našich kapitalistů by přece v Číně zbohatly, a o ty se tu jedná, nikoli o lid. Japan má nasím dobrodružným vládcům k uskutečnění této politiky dopomoci. Nejhorší na celé té věci jest, že naše vláda počítá špatně.

Zvítězí-li Japan, pak bude důsledně provádět heslo "Asie Asiatům", a Amerikáni budou první, jejichžto obchod se z Asie postěhuje. Jsouť Japanci lidé úžasně čilí, jako Číňané pracovití a šetrní, ale daleko nad ně vzdělanější a dovednější, a každé dítě tu pozná, že takový národ jest našemu průmyslu nebezpečnější nežli Rusové, kteří se věnují výhradně polnímu hospodářství. V Evropě mlaví se již po mnoho let o "žlutém nebezpečí", a to plným právem. Když Evropané pohlédnou na pokrok, jaký učinili Japanci za padesát roků, musí se jim zatočiti hlava a musí se jich zmocniti obavy o budoucnost. Před padesáti lety byli Japanci právě tak nevzdělaní, barbarští a divocí jako Číňané, ale dnes apsoň ve válečnictví pokročili tak, že se rovnají nejlepším národům evropským. Představme si, co by se stalo, kdyby se dostali na asijskou pevninu a ovládli Čínu, největší to říši světa, která má 400.000.000 obyvatelů. Nepotřebují ničeho více, nežli vštípit Číňanům svůj vojenský systém, naučit je zacházet s rychlopalnými ručnicemi a děly, a učiní z nich dravce, kteří ohrozí nejen celou Evropu, ale i ostatní svět. To není žádná báje. Kdo zná trochu dějepis, ví, že Mongolové podnikli dva veliké vpády do Evropy a při jednom pronikli až do Čech a na Moravu. Tito "Tataři" nebyli nic jiného, nežli příbuzný kmen čínský. Toto nebezpečí chápou dobře nejenom Rusové, nejbližší sousedé Asiatů, kteří by nejvíce trpěli, ale i Němci, Francouzi, ano i Rakušané. Nejméně se ho bojí Angličané na své ostrovní říši, a Amerikáni. Z jejich strany je to čiré sobectví, počítající na škodu svých ostatních bílých spolulidí, které vydávají na pospas žlutým Asiatům. A což ty zásady náboženské! Křesťanství mají naši lidé při každé příležitosti plnou hubu, ale kde se jedná o vlastní prospěch, nerozpakují se podporovati barbara, pohana, proti souvěrcům. Ah, američtí missionáři se proti tomu neozvou.

O těch velikých službách, které již Rusko prokázalo Americe, ani nemluvíme. Vděčnost' prý v politice neplatí. Ale nemělo by se zapomínati, že platí pomsta, a ta může býti nepříjemná.

Z té příčiny nemůžeme sdíleti nepoctivé, sobecké a poblázněné stanovisko většiny anglických časopisů, které by nejraději viděly Rusy po tisících utlučené a Japance na vrcholu vítězství.

Jsme přesvědčeni, že většina amerických časopisů neví, co činí. Jsou to ovce, ženoucí se za beranem. Několik velikých listů udává ton, a listy tyto jsou z velké části úplně ovládány vlivem anglickým. Amerikáni vytahují kaštany za jiného. Na našeho státního tajemníka Haye bylo v kongresu mnohokráte žalováno, že jest zapřísahlým stranníkem a byl nejednou nazván "polonkem Angličana." Jest také známo, že Angličané vynakládají ze svého vládního fondu mnoho peněz na cizí tisk a mnohé největší listy americké jsou v jejich službách. Není pochyby, že i tentokráte tyto anglické "vlivy" pracují dle starého vzoru.

Čech, který svoji vlasť opustil, zůstane věrným Čechem i v cizině. A jako Čechové musíme se lekati té myšlenky, že by slovanská veleříše měla býti potřena a na dlouhá leta všeho vlivu na světové události zbavena. Nepočítilo by se to v Asii tak jako v Evropě. Kdyby mělo býti Rusko poraženo, skleslo by na stupeň jiného podobného dřímajícího obra, Číny, a Evropa opanovali by Němci. Pro český národ byla by to jedna z ran nejtěžších. Jest ovšem plná pravda, že Rusko do života jiných malých národů slovanských, hlavně rakouských, žádným vlivem nezasahuje, ale není pochyby, že jest to jenom strach před touto slovanskou veleříší, co udržuje výbojnou říši německou na úzdě. To jest jednou z nejdůležitějších příčin, proč každý uvědomělý Slovan s Ruskem v nynější jeho těžké chvíli sympatisuje.

Jsme pevně přesvědčeni, že také u anglického tisku nastane jednou vystřízlivění. Amerika zmohutněla a udržela si přízeň celého světa jenom prováděním zlaté zásady Jiřího Washingtona, dle níž se všem zahraničním zápletkám pečlivě vyhýbala. Nynější politika naší vlády, bude-li se v ní pokračovati, přivede jednou naši zemi do úzkých. Chceme-li celému světu poroučeti, musíme býti připraveni také na to, s celým světem se vyrátit. Když na to dosti vojska nemáme, musíme si ho opatřit, třeba nuceným odvodem. My napadáme a znepokojujeme národy jiné, jednou Rusy, jednou Němce a pod., i musíme býti připraveni na to, že jednou národově ti napadnou nás. A tak nesmyslná politika naší vlády nemůže míti žádného jiného výsledku, nežli že zaplete zemi do celé řady válek, jichž následků a konců nelze ani dohlédnouti. Že se ve válkách takových vždycky nevyhrává, nýbrž taky někdy prohrává, každý pochopí. I sám Napoleon, který vládl největší říši světa své doby, byl poražen, a porážka jest osudem tak lidským, že může i Ameriku potkat.

Do těchto konců není třeba ani tak daleko, jak se to na první pohled zdá. Ale i kdyby z této strany dosud nebezpečí nehrozilo, válku obchodní s Ruskem a zajisté i s Německem můžeme čekati v době nejkratší. Celá střední Evropa jest proti americkému průmyslu popuzena a ohražuje se proti němu vysokými cly. Scházelo ještě Rusko, aby spolek ten utvrdilo. Není pochyby nyní, že se za chytrou politiku naší vlády Spoj. Státům důkladně vymstí.

Židé a ruská válka.

Mnohokráte již pověděli a dokázali jsme, že zprávy v anglických novinách, pokud se týkají Ruska a ruských poměrů, jsou tak překroceny, že ten poměry neseznámený člověk nikdy pravdy nemůže se dopíditi. Co je dobrého v Rusku, to se zmenšuje, co je špatného, se zvelicuje a tak čtenáři Rusku nepřátelských listů domnívají se, že v carství tom není nic jiného než policajti, četníci a kozáci s knutami, nic než stíhání, týrání, vězení a zabíjení těch, kteří slepě neschvalují všechny kroky vlády, nic než nevzdělanost, ukrutnost, barbarství.

O pronásledování židů také bylo napsáno mnoho historií, při jichž čtení vlasy hrůzou vstávaly. Zvláště masakrace židů kišiněvských doposud straší ve zdejších novinách. Proto je záhodno a zajímavo dověděti se, jak chovají se židé ruští v nynější válce s Japanem. Do novin dostala se zpráva o řeči, kterou měl jeden z předních rabinů ruských ke 40 židovským lékařům, když ti odcházeli k armádě na dalekém východě. Rabín žehnal lékařům těm a potom je zapřisahal:

"Naše vlasť nalézá se v obtížném postavení; přišel okamžik, kdy vy, milí bratři, celému světu dokázati musíte, že nejste nehodnými syny své země, a že my, ačkoliv nestojíme před týmž oltářem náboženství, přece jsme spojeni se všemi ostatními věrnými Rusy před oltářem vlastenectví. Pamatujte si, že Rusko je silným nejen zbraněmi, ale i požehnáním božím."

Nepřátelé Ruska stále něco chvástají o hrozící revoluci, jež má vypuknouti v nynější době války, pořádlící, jaká nenávist panuje proti vládě a všem, co s ní souvisí, a tu náhle rabíni židovští dokazují, že ve vlastenectví ruském nedají se zastíniti žádným jiným Rusem. Čtyřicet lékařů židovských odejelo na bojiště z jednoho města, v jediném dnu! Není to nejlepší důkaz, že Rusko může se v dobách potřeby spolehnouti úplně na všechny syny své?

Různé zprávy.

§ Nejmenší ryba. Nejmenším obratlovcem na světě jest malá rybka, žijící v horském jezeře na Luzonu, jednom z ostrovů Filipinských. Droboučký ten tvor nazývá se v jazyku domorodcův sinarapan. Největší odrůda toho druhu jest jen půl palce dlouhá, nejmenší sotva pětinu palce. Asi 6000 rybek váží libru. Na štěstí nechytá se sinarapan a neprodává se na tucty, ale na pajnty. Jak malá tato rybka jest, tak důležitou jest potravinou v zemi jinak na potraviny velmi bohaté. Objeví-li se ve městě rybář s plným košem sinarapanů, vyvolá to mezi Filipinci vždy radostnou sensaci. Lov sinarapanů neděje se arciť způsobem obvyklým. Není sítě dosti husté a není dosti malé udice, aby jimi sinarapan mohl býti chycen. Domorodci přišli tomu však na kloub — vědí si rady. Vyrábí zvláštní druh řídké látky, kteréž užívají místo sítě. Touto "sítí" lapí tisíce rybek najednou. — Příprava rybek těch děje se také způsobem zvláštním, zajímavým. Rybku tak malou arci nekuchají, ale také ji nevaří, ani nesmaží — z koše, v němž jsou rybky, vodu nechají vykapat, pak rybky promíchají pepřem a jiným kořením, načež je rozestřou na velkých lupenech a položí na palčivé tropické výsluní, na němž v několika okamžicích uschnou. Nyní jest jídlo hotovo. Domorodci vynášejí do nebe lahodnou chuť sinarapanů, chuť to, která jest pro zvláštní a které nižádná jiná prý se nerovná. Rybky nevaří a nepekou se proto, jelikož by tímto způsobem úpravy jedlé jich částky příliš seschly a pozbyly na své libochuti.

§ Hlas z ráje. A. J. Dawson v zajímavém článku o Maroku, jejž uveřejňuje "Forthnigthy Review", vypravuje o podivné válečné lsti nápadníka trůnu marockého Bu Hamary. Bu Hamara, "otec oslice", dovedl svoje přívržence i když jsou stíháni porážkami, vždycky krotit, aby mu zachovali poslušnost. Nedaleko Tanny podařilo se vojsku sultánovu způsobiti vojům nápadníkovým těžkou porážku. Jeden z přívrženců nápadníkových, jenž mu byl beze podmínky oddán, varoval jej pak, že v táboře panuje velká nespokojenost. Nápadník radil se s ním, co by měli počít. Výsledek byl, že dal ve svém stanu vykopati hrob, do něhož se jeho stoupenec položil. Do úst dal mu dutý bambus, aby mohl v zasypaném hrobě dýchat. Na to svolal zástupce nespokojenců a oslovil je: "Milí synové, zvěděl jsem, že jsou mezi vámi blázni a pochybovači, kteří reptají, protože někteří z vašich soudruhů trpěli rukou vašich nepřátel, přátel nevěřících a přívrženců arcirenegáta, jenž se zve vaším sultánem. Jest to od vás pošetilé, ale rád bych vás upokojil. Budete tudíž mluvit s někým, kdo v mých službách byl usmrcen a jenž mi slouží ještě na onom světě bez reptání. Promluvíme na příklad s Abder-Rachmannem. Hej! Ty tam v ráji, promluv, prosím, k těmto mým učedníkům chabých srdcí." Při tom zamával rukou a patrně z vnitra země zaslechli pověrčiví jeho přívrženci hlas usmrceného soudruha, jenž se jim posmíval pro nedostatek statečnosti a víry. Hlas líčil nádherný stan v ráji při řece, jako křišťál čistá, kde úplně zralé plody čekají toliko na ruku, aby je utrhla, kde na tisíc velkookých hurisek skvoucí krásy ošetřuje třikrát požehnaného Abder-Rachmanna, jenž zemřel pro své štěstí v boji za nápadníka a těší se nyní blaženosti tak velké, že aby dosáhl jen desátého dílu toho, každý z vojínů Bu Hamarových měl by toužiti po smrti v boji proti nepříteli. Nespokojenci plní posvátné hrůzy a úžasu odešli uspokojeni a šťastni. Od té chvíle náleželi nápadníkovi tělem i duší. "Dobrá, milí synové," pravil Bu Hamara, ustoupil a stanul nohou na otvoru, kterým nešťastný jeho přívrženec mluvil a dýchal. "Ale to je teď posvátná půda. Jděte a každý z vás přines velký kámen, abychom zřídili oltář, by všichni lidé věděli toto místo, kde jsem povolal někoho, aby vám vypravoval o rozkoších ráje." — Přinesli kameny a postavili oltář. Tak skončila válečná lest' Bu Hamarova, ale také nejvěrnější jeho přívrženec.

Nebojte se hned smrti, když máte tlučení neb píchání srdce, nýbrž hleďte obtížím v obličej užívajíce Severův Sillitel Srdce. Cena $1. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa.

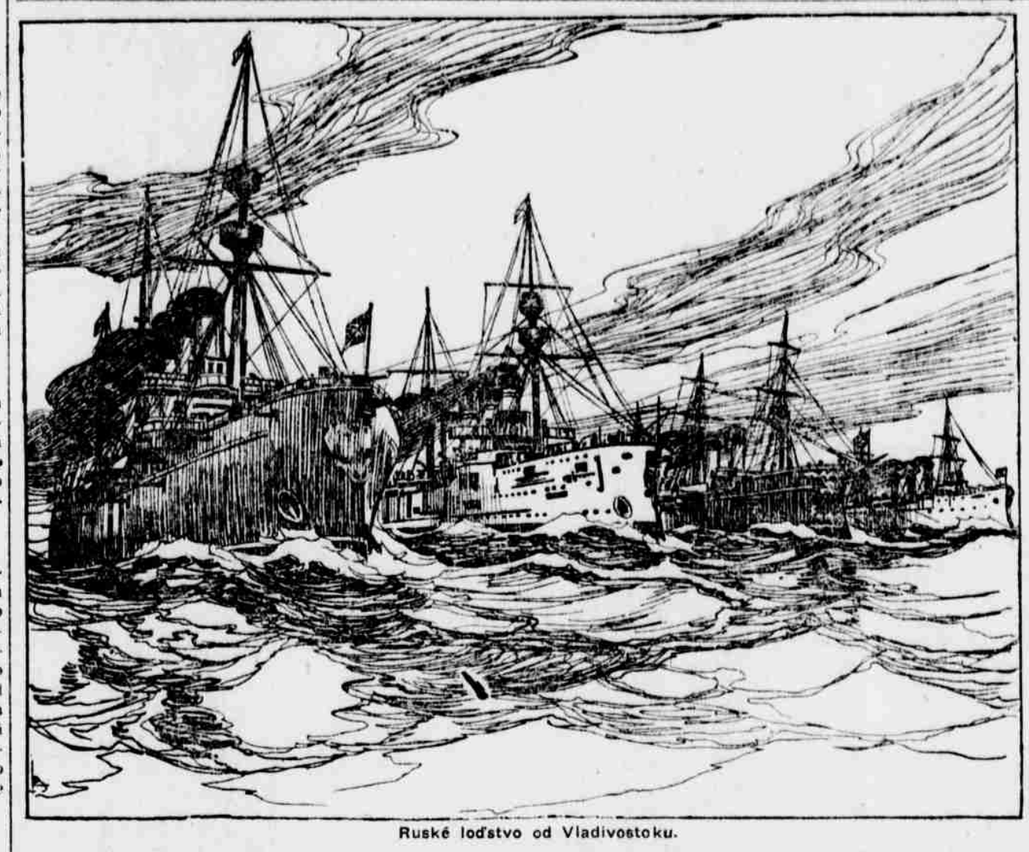

Ruské loďstvo od Vladivostoku.

Loďstvo admirala Vrenia, které pluje Port Arthuru na pomoc.

I.

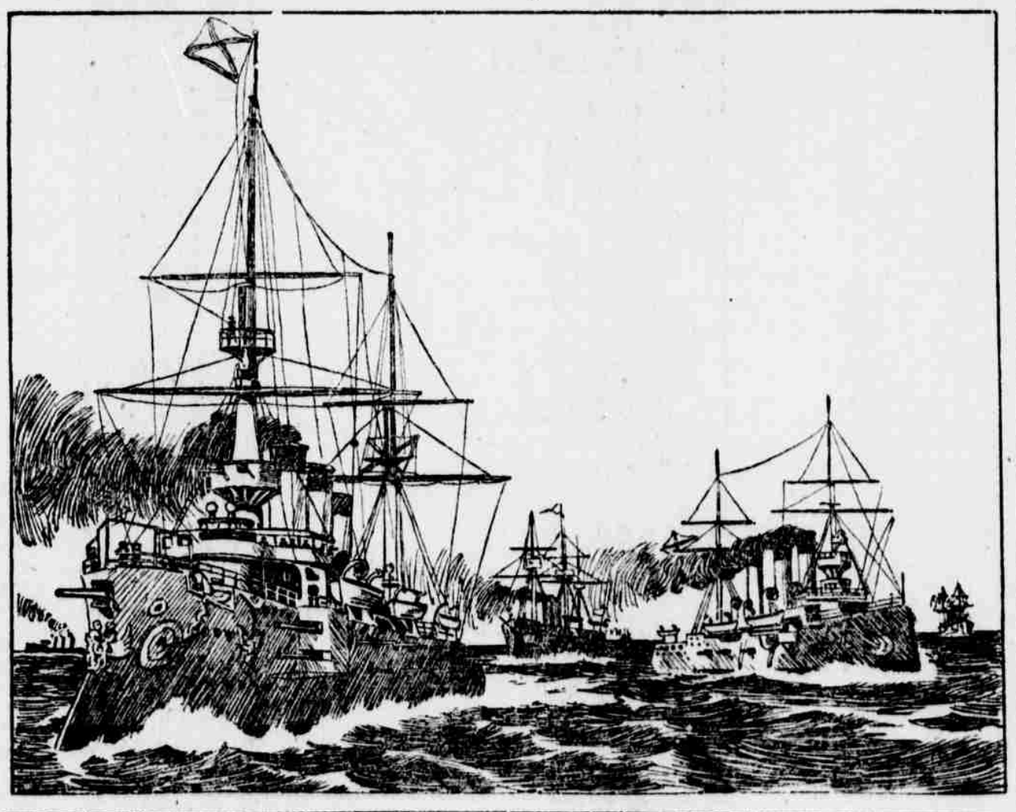

II.

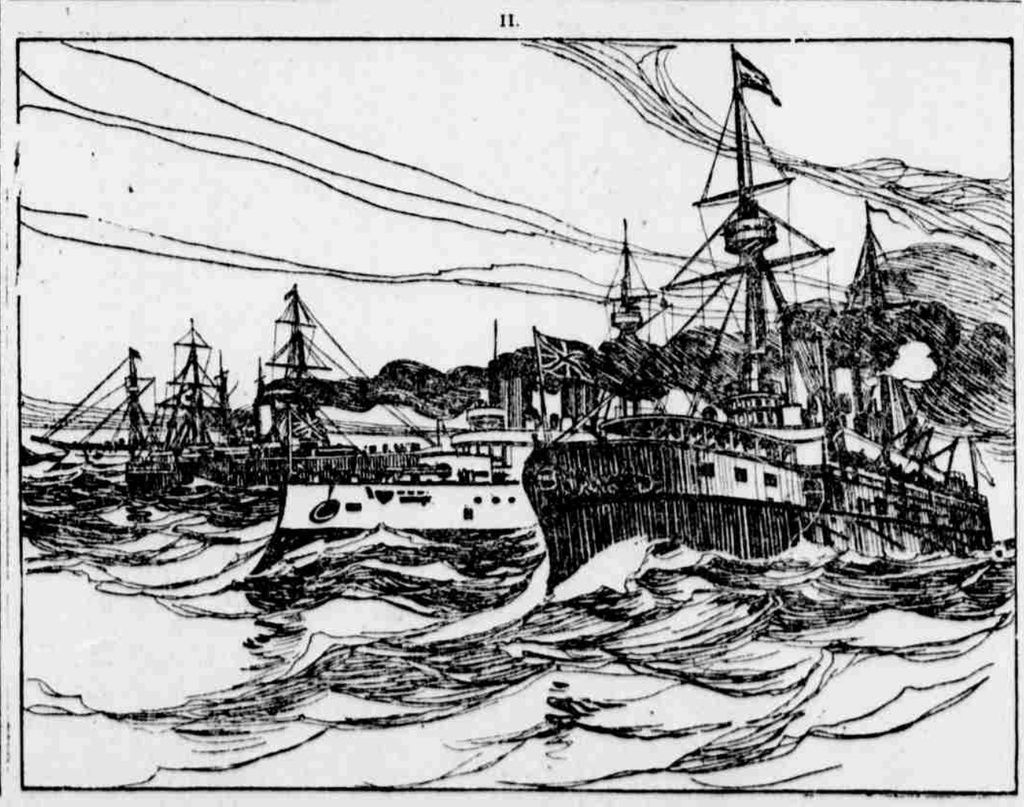

Ruské vojsko táhne do Mukdenu.

Kozáci hlídají nádraží v Mandžurii.